

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Närvi, Johanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Pyhän parisuhteen jäljillä : Avoliitto ja avioliitto pysyvästi avoliitossa elävien puheessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-02-18	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 120 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkimuksessa tarkastelen avoliiton paikkaa 2000-luvun suomalaisessa yhteiskunnassa. Tutkimuksen kohteena ovat sellaiset vakituissa (heteroseksuaalisissa) avoliitossa elävät, joilla ei ole aikomusta avioitua. Etsin vastausta kysymykseen, onko avoliitosta yleistyttään tullut vain yksi avoliiton muoto vai onko avoliitossa yhä jotakin erityistä, joka erottaa sen muista parisuhteista.</p> <p>Tutkimus perustuu vuonna 2006 tehtyyn kymmeneen avoliitossa elävän ihmisen tai avoparin teemahaastatteluun. Haastateltuja on yhteensä kolmetoista ja he ovat eri ikäisiä, eri pituisissa liitoissa eläviä, sekä lapsellisia että lapsettomia, miehiä (3) ja naisia (10). Haastattelujen analyysi paikantuu diskurssianalyttiseen perinteeseen; tarkastelen haastattelupuhetta diskursseina, jotka kytkevät pohdinnat avo- ja avioliitosta yleisempiin nykyajan parisuhteita kuvaaviin puhetapoihin ja sosiokulttuurisiin merkityksiin.</p> <p>Diskurssien tulkinnassa hyödyntämäni sosiologiset käsitteet löytyvät kahdelta suunnalta. Keskeisellä sijalla ovat yhteiskunnan individualisoitumista ja perinteiden murtumista kuvaavat jälkimodernismin teoriat. Avoliittolaisten näkemykset kytkeytyvät sellaisiin valintoja ja reflektiota korostaviin käsitteisiin kuin Anthony Giddensin puhdas suhde ja elämäntyyli tai Elisabeth Beck-Gernsheimin 'tee-se-itse-elämäkerrat'. Toisaalta nykyajan parisuhdepuhe ottaa osaa varovaisempiin näkemyksiin, jotka korostavat jälkimodernien ja traditionaalisten elementtien limittyneisyyttä ja etsivät nyky-yhteiskunnasta merkkejä perinteiden sitkeydestä. Tätä näkökulmaa edustavat Neil Grossin käsitteellinen jako säänteleviin ja merkityksiä rakentaviin perinteisiin sekä Mary Douglasin pyhää käsittelevä teoria.</p> <p>Tutkimuksen tulokset kiteytyvät erilaisiin mutta yhteen kietoutuviin diskursseihin, joiden myötä hahmotan pyhän paikkaa parisuhteiden maailmassa. Yhtäältä avoliitossa elävien puheesta hahmottuu avo- ja avioliiton välisen eron liudentumista korostava diskurssi. Avoliitto mielletään arkielämän tasolla avioliiton kaltaiseksi parisuhteen muodoksi, ja avoliittoon jäämistä kuvastaa ajautuminen. Toisaalta avoliitossa näkyy jälkiä 1970-lukulaisesta kapinoinnista tiettyjä avioliiton perustana olevia instituutioita vastaan. Merkityksellisempää myöhäismodernissa yhteiskunnassa tuntuu olevan kuitenkin reflektiivisiä valintoja korostava diskurssi, jossa avoliitto näyttäytyy elämäntyyliä valintana.</p> <p>Individualistiset ja familistiset diskurssit yhdistyvät avoliitossa elävien näkemyksissä sitoutumisesta. Heidän ihanteenaan on pitkä, vakituinen parisuhde, joka kuitenkin perustuu jatkuvaan valintaan sekä itsenäisen identiteetin säilyttämiseen.</p> <p>Puheessa parisuhteista limittyvät siis perinteisiä ja myöhäismoderneja elementtejä yhdistelevät diskurssit, joiden myötä hahmottuu kuva pyhästä muutoksessa olevana kategoriana. Vaikka avioliitto ensi silmäyksellä saattaa vaikuttaa kadottaneen erityisen merkityksensä, siihen liittyy yhä pyhän piirteitä. Pyhä saattaa kuitenkin avioliiton ohella olla laajenemassa kohti muunkinlaisia vakituksia, sitoutuneita parisuhteita.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>avoliitto avoliitto parisuhde individualismi pyhä pyhyys</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			